

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถการจัดการเรียนรู้ สาระสังคมศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพอครุเต็มรูปแบบ โดยกระบวนการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ผู้วิจัยดำเนินการทดลองในโรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ มีกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพอครุหลักสูตรสาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 26 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบอาสาสมัคร (Volunteers Sampling) และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 26 ห้อง การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยมาวิเคราะห์ข้อมูล และขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 การศึกษาความสามารถการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพอครุสังคมศึกษา ในการดำเนินการนิเทศตามกระบวนการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ระยะ แผนการนิเทศระยะที่ 1 การวางแผนการนิเทศ แผนการนิเทศระยะที่ 2 การดำเนินการนิเทศ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อพัฒนาความสามารถการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพอครุสังคมศึกษา โดยอาศัยกระบวนการนิเทศติดตามแบบเพื่อนช่วยเพื่อน

ส่วนที่ 2 การเปรียบเทียบผลการทดสอบก่อน-หลังเข้ารับการการอบรมนิเทศการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพัฒนาการ การจัดการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาของนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพอครุ ที่ผ่านกระบวนการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน

ส่วนที่ 3 การศึกษาผลการดำเนินการนิเทศแผนการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพอครุสังคมศึกษา ที่มีต่อการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน

ส่วนที่ 1 ผลการดำเนินการนิเทศตามกระบวนการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน

แผนการนิเทศระยะที่ 1 การวางแผนการนิเทศ

เริ่มจากการให้ความรู้เกี่ยวกับการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน โดยผู้วิจัยมีการโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้เกี่ยวกับการนิเทศ การสังเกตการสอน การทำวิจัยในชั้นเรียน รวมถึงการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แก่ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพอครุ หลักสูตรสาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 26 คน เพื่อพัฒนาความสามารถการจัดการเรียนรู้ และเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านสังคมศึกษาให้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ ผลการให้ความรู้ก่อนร่วมโครงการ การนิเทศจะทำให้ครูมีความรู้ มีการจัดการเรียนรู้ ทักษะด้านเทคนิคการจัดการเรียนรู้ การใช้เครื่องมือ การสังเกตการสอน และการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และการวิจัยในชั้นเรียน

ในขั้นนี้ผู้วิจัยได้ให้นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพอครุ หลักสูตรสาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 26 คน จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษา และเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นที่ตนเองรับผิดชอบ โดยจะมีอาจารย์นิเทศ ครูพี่เลี้ยง และเพื่อนเป็นผู้นิเทศและผู้ประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ และประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนของครูกลุ่มเป้าหมาย จากนั้นพอได้รับคำแนะนำ ก็มาปรับปรุงตามคำแนะนำเพื่อให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้

แผนนิเทศระยะที่ 2 การดำเนินการนิเทศ

การดำเนินการนิเทศ ผู้วิจัยจะกำหนดให้มีการนิเทศจำนวน 3 ครั้ง โดยผู้วิจัยจะประสานงาน การสังเกตการสอนร่วมกับอาจารย์ ครูพี่เลี้ยง และเพื่อนครู หลังจากทำการนิเทศเรียบร้อยแล้ว ก็จัดให้มีการประชุมเพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับจากการสังเกตการสอน สรุปผลจากการสังเกตดังนี้

ครั้งที่ 1 การให้ข้อมูลย้อนกลับของอาจารย์ ครูพี่เลี้ยง และเพื่อนครู หลังการนิเทศครั้งที่ 1 พบว่า เพื่อนครูที่ช่วยนิเทศเพื่อนให้ข้อมูลจากการสังเกตการสอนกันและกัน ทำให้ได้เห็นวิธีการ และเทคนิคการจัดการเรียนรู้ของเพื่อนที่น่าสนใจแตกต่างจากที่เคยปฏิบัติอยู่ การให้ความสนใจกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย โดยการคัดกรองนักเรียน เก่ง ปานกลาง และอ่อน เพื่อนักเรียนได้ให้การช่วยเหลือกันด้วยความ สมัครใจ ครูร่วมกันคิดหาแนวทางปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจัดการเรียนรู้ ออกแบบผลลัพธ์ที่ต้องการวัด พร้อมทั้ง ร่วมกันวิเคราะห์ปัจจัยและสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่ส่งผลต่อการเรียนของนักเรียน

ครั้งที่ 2 ครูที่จับคู่เพื่อสังเกตการสอนซึ่งกันและกัน ให้ข้อเสนอแนะพร้อมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับ เห็นว่าการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน มีส่วนช่วยให้เกิดการพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างเพื่อนครู อาจารย์ ผู้นิเทศ และครูพี่เลี้ยง ก็ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาอย่างเป็นกันเอง ร่วมกันแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ เลือกสิ่งที่ดี ๆ เหมาะสมกับคาบเรียนในแต่ละคาบที่สังเกตการสอนมาใช้ นักเรียนเกิดความคุ้นเคย กับการเรียนที่มีคนมานั่งสังเกตการสอนในห้องเรียนของนักเรียน นักเรียนเรียนรู้ที่จะร่วมกัน ตอบคำถาม การอภิปราย การสรุปองค์ความรู้ นักเรียนกล้าคิด กล้าแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ต่อเพื่อนและครู

ครั้งที่ 3 ครั้งสุดท้ายสุดท้ายของการให้ข้อมูลย้อนกลับ ครูผู้สอนที่เป็นทั้งผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ครูผู้สอน(นักศึกษา) อาจารย์นิเทศ(ผู้วิจัย) และครูพี่เลี้ยงได้ร่วมประชุม และรับฟังการให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อสรุปผลการสังเกต การสอน การให้การช่วยเหลือ ให้ คำแนะนำที่ดีแก่กันในการแก้ปัญหาและพัฒนา ร่วมกันเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป ครูผู้สอน ส่วนใหญ่มีความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ และการนิเทศการสอนมากกว่าเดิมสามารถให้คำแนะนำ และช่วยเหลือแก่เพื่อนครูได้เป็นอย่างดี

ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยดำเนินการนำผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้นิเทศที่มีต่อการนิเทศแบบเพื่อน ช่วยเพื่อนจากแบบสอบถามความคิดเห็น ซึ่งผลการวิเคราะห์แยกเป็นตามผู้นิเทศ ดังนี้ ครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศ นักศึกษา (เพื่อนครู)

1. การดำเนินการนิเทศแผนการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนครูของครูพี่เลี้ยง โดยจะทำการนิเทศเป็นจำนวน 3 ครั้ง

ตารางที่ 4.1 แสดงการดำเนินการนิเทศแผนการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการการนิเทศแบบ เพื่อนช่วยเพื่อนครูของครูพี่เลี้ยง

รายงานประเมิน	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
1.องค์ประกอบของแผนการจัดการความรู้	4.58	4.87	4.87	4.77	มากที่สุด
2.มาตรฐานการเรียนรู้	4.80	5.00	5.00	4.93	มากที่สุด
3.ตัวชี้วัด	4.80	4.93	4.96	4.90	มากที่สุด

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

4.สาระสำคัญ	4.67	4.90	4.90	4.82	มากที่สุด
5.จุดประสงค์	4.51	4.67	4.83	4.67	มากที่สุด
6.สาระการเรียนรู้	4.77	4.90	4.90	4.86	มากที่สุด
7.กิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นนำ ชั้นกิจกรรม ชั้นสรุป	4.12	4.35	4.48	4.12	มาก
8.สื่อการจัดการเรียนรู้หรือแหล่งเรียนรู้	3.96	4.51	4.61	4.36	มาก
9.การวัดประเมินผลการเรียนรู้	4.26	4.38	4.51	4.38	มาก
10.การบันทึกหลังการสอน	4.06	4.32	4.50	4.29	มาก

จากตารางที่ 4.1 แสดงการดำเนินการนิเทศแผนการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการการนิเทศแบบ เพื่อนช่วยเพื่อนครูของครูพี่เลี้ยง พบว่า การดำเนินการนิเทศแผนการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการการนิเทศแบบ เพื่อนช่วยเพื่อนครูของครูพี่เลี้ยง หัวข้อมาตรฐานการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 4.93 รองลงมา คือ หัวข้อ ตัวชี้วัด ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.90 และน้อยที่สุด คือ หัวข้อ กิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นนำ ชั้นกิจกรรม ชั้นสรุป ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.12 มีค่าอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.2 แสดงการดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการการนิเทศแบบ เพื่อนช่วยเพื่อนครูของครูพี่เลี้ยง

รายงานประเมิน	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
1. การเตรียมความพร้อม					
1.1 แผนการจัดการเรียนรู้	4.64	4.80	4.80	4.75	มากที่สุด
1.2 สื่อ อุปกรณ์	4.06	4.51	4.66	4.41	มาก
1.3 บุคลิกภาพเหมาะสมกับความเป็นครู	4.54	4.80	4.93	4.76	มากที่สุด
2. การจัดการเรียนรู้					
2.1 ครูชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน	4.03	4.29	4.64	4.32	มาก
2.2 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้	4.35	4.64	4.83	4.61	มากที่สุด
2.3 ใช้วิธีสอนหรือเทคนิคการสอนส่งเสริมพัฒนาการ ของผู้เรียนตามความสามารถ ได้อย่างหลากหลาย	3.83	4.35	4.61	4.26	มาก

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

2.4 ใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสม การนำบริบทและภูมิปัญญาของท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ได้	3.93	4.32	4.51	4.25	มาก
2.5 มีการวัดผลประเมินผลที่มุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย ครอบคลุมเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้	4.21	4.33	4.45	4.33	มาก
3. ผลการจัดการเรียนรู้					
3.1 ผู้เรียนมีความรู้ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดในแผนการจัดการเรียนรู้	4.32	4.51	4.61	4.48	มาก
3.2 ชิ้นงาน/ผลงานของผู้เรียนสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะที่พึงประสงค์	4.29	4.38	4.77	4.48	มาก

จากตารางที่ 4.2 แสดงการดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนของครูพี่เลี้ยง พบว่า การเตรียมความพร้อม ด้านบุคลิกภาพเหมาะสมกับความเป็นครู มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 4.76 รองลงมาคือ การเตรียมความพร้อม ด้านการจัดแผนการเรียนรู้ คือ 4.75 และน้อยที่สุด คือ การจัดการเรียนรู้ ด้านใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสม การนำบริบทและภูมิปัญญาของท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ได้ คือ 4.25 อยู่ในระดับมาก

จากการดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนครูของครูพี่เลี้ยงทั้ง 3 ครั้ง ผู้วิจัยสรุปข้อมูลตามชุดการประเมิน โดยแยกเป็นประเด็น ได้ดังต่อไปนี้

ด้านการเตรียมความพร้อม ครั้งที่ 1

ต้องมีการเตรียมความพร้อม และเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนเข้าทำการสอน ครูผู้สอนแสดงออกถึงการมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการทำงาน แต่งกายเหมาะสม แต่ควรมีการสรุปเนื้อหาลงในผังความคิดหรือใช้กระดาน สำหรับระดับเสียงการสอนของครูถือว่าเป็นสื่อที่สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจในกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น เสียงดังชัดเจนได้ยินอย่างทั่วถึง รวมถึงการใช้สื่ออุปกรณ์ที่ทันสมัยเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียน เช่น สื่อวีดิทัศน์ รูปภาพในงานที่หลากหลายและเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนไม่ให้เกิดการเบื่อหน่ายส่งผลให้ผู้เรียนเข้าใจ เรียนรู้เนื้อหาวิชาที่สอนและสามารถนำไปใช้ได้ต่อไป เป็นต้น

ด้านการจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 1

มีแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบก่อนเรียน กิจกรรมการเรียนการสอนควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมเป็นอย่างยิ่ง สร้างบรรยากาศในห้องเรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีความสุข สนุกสนาน สร้างปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนให้ทั่วถึง เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน และการตั้งคำถามควรเป็นคำถามที่กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดคำตอบเชิงวิเคราะห์ มีการสรุปเนื้อหาทุกครั้งหลังสอนจบ

ด้านผลการเรียนรู้ ครั้งที่ 1

การวัดผลประเมินผลตามแผนการจัดการเรียนรู้ครบองค์ประกอบ มีผลงานของนักเรียนตรงตามเนื้อหาและเหมาะสมดี ควรเลือกเป็นชิ้นงานใดชิ้นงานหนึ่งสำหรับการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ อย่างครอบคลุม ผลการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและมีส่วนร่วมในกิจกรรมและมีความรู้ สอดคล้องกับมาตรฐานนอกจากนี้ผู้เรียนยังเกิดทักษะและเกิดการเรียนรู้

ด้านการเตรียมความพร้อม ครั้งที่ 2

ผู้สอนมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการทำงาน ช่วยเหลือกิจกรรมที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้นมีความเสียสละ มีน้ำใจ มีการแนะนำนักเรียนไปในทางที่ดี มีบุคลิกภาพสมกับความเป็นครู สื่อการสอนยังคงมีความจำเป็นอย่างมากในการกระตุ้นความสนใจในกิจกรรม มีการส่งแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้า ตำแหน่ง การกำหนดเวลา เรียนแบบได้ตีมีขั้นตอน มีการจัดทำสื่อการสอนที่ดูน่าสนใจ มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม โดยสามารถนำสื่อภูมิปัญญาท้องถิ่นมาปรับใช้ในการเรียนการสอนได้

ด้านการจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 2

ด้านการจัดการเรียนการสอนสามารถทำหน้าที่ครูผู้สอนได้ดี ในส่วนของการปกครองชั้นเรียน ควรเข้มงวดให้มาก เนื่องจากนักเรียนมีความหลากหลายทางชนเผ่า การจัดกิจกรรมต่าง เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ได้ดีมาก แต่ควรมีเทคนิคการสอนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียน ให้หลากหลายและนำมาใช้ในกิจกรรมได้มากกว่านี้ โดยดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนที่วางไว้ มีการนำเข้าสู่บทเรียนตรงตามเนื้อหาที่สอน มีการใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายชั้นมีการใช้เกม มีกิจกรรมในการสอนบรรยากาศในห้องเรียนดีผู้เรียนตอบคำถามของครู

ด้านผลการเรียนรู้ ครั้งที่ 2

การวัดผลประเมินผลชัดเจนรอบคอบ ครอบคลุมเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้ได้ดีมีความถูกต้อง ชัดเจน สามารถจัดการเรียนการสอนได้ตรงตามแผนการเรียนรู้ สอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน มีการวัดผลประเมินผลที่ชัดเจน นักเรียนร้อยละ 90 ตั้งใจเรียนขึ้น นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง การจัดกิจกรรมมีฝึกปฏิบัติงานกลุ่มโดยการต่อบัตรคำลงในกระดาษปรีฟ ทำให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมการคิดวิเคราะห์ในการทำกิจกรรมร่วมกัน มีความร่วมมือในการทำงาน มีการวัดผลประเมินผลที่ตรงกับสภาพผู้เรียนและเนื้อหาที่เรียน มีแบบประเมินผลและเกณฑ์ในการวัดที่เหมาะสม

ด้านการเตรียมความพร้อม ครั้งที่ 3

มีความเหมาะสมที่จะประกอบวิชาซึ่งครูสามารถทำหน้าที่ในฐานะ ครูผู้สอนได้เป็นอย่างดีมีการวางตัว ได้เหมาะสมทางกับนักเรียนและคณะครูในโรงเรียน ผู้สอนมีความตั้งใจสอนดีมาก มีความใส่ใจในการจัดทำแผนการสอนและสามารถสอนได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ได้เป็นอย่างดี มีการพัฒนาการเรียนการสอนขึ้น เป็นอย่างดีจากครั้งแรกแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี มีขั้นตอนการสอนที่ชัดเจน มีการกำหนดหน่วยการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้เนื้อหาและเวลาสอนอย่างเหมาะสม และมีการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ตามลำดับ ขั้นตอน จัดทำสื่อและอุปกรณ์ประกอบการสอนที่ดีเหมาะสม โดยรวมมีลักษณะความเป็นครูครบถ้วน

ด้านการจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 3

แผนการวัดการจัดการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน -ใช้อุปกรณ์มีความเหมาะสมกับเนื้อหา และจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นขั้นตอนตามแผนที่กำหนดไว้ การจัดการเรียนการสอนเรื่องโครงการตามพระราชดำริ ของในหลวงมีการจัดกิจกรรม สอดคล้องกับความรู้ความสามารถของผู้เรียนสามารถควบคุมการเรียน ในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สอนมีการเตรียมและจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการใช้สื่อการเรียนรู้ ในการช่วยในการจัดการเรียนการสอน

ด้านผลการเรียนรู้ ครั้งที่ 3

มีการใช้เครื่องมือวัดผลประเมินผลชัดเจนสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัดสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ ส่งผลให้นักเรียนสามารถทำความเข้าใจได้ดีและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ตารางที่ 4.3 แสดงการดำเนินการนิเทศแผนการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการการนิเทศแบบ เพื่อนช่วยเพื่อน ครูของอาจารย์นิเทศก์

รายงานประเมิน	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
1.องค์ประกอบของแผนการจัดการความรู้	4.63	4.72	4.70	4.68	มากที่สุด
2.มาตรฐานการเรียนรู้	4.40	4.72	4.70	4.61	มากที่สุด
3.ตัวชี้วัด	4.27	4.63	4.70	4.53	มากที่สุด
4.สาระสำคัญ	4.50	4.54	4.70	4.58	มากที่สุด
5.จุดประสงค์	4.00	4.27	4.40	4.22	มาก
6.สาระการเรียนรู้	4.00	4.18	4.70	4.29	มาก
7.กิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นนำ ชั้นกิจกรรม ชั้นสรุป	3.95	3.90	4.60	4.15	มาก
8.สื่อการจัดการเรียนรู้หรือแหล่งเรียนรู้	3.77	4.00	4.70	4.16	มาก
9.การวัดประเมินผลการเรียนรู้	3.68	3.86	4.40	3.98	มาก
10.การบันทึกหลังการสอน	3.81	3.95	4.40	4.05	มาก

จากตารางที่ 4.3 แสดงการดำเนินการนิเทศแผนการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการการนิเทศแบบ เพื่อนช่วยเพื่อนครูของอาจารย์นิเทศก์ พบว่า การดำเนินการนิเทศแผนการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน พบว่า หัวข้อองค์ประกอบของแผนการจัดการความรู้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 4.68 รองลงมา คือหัวข้อมาตรฐานการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.61 และน้อยที่สุด คือ หัวข้อการบันทึกหลังการสอน ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.05 มีค่าอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.4 แสดงการดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการการนิเทศแบบ เพื่อนช่วยเพื่อนของอาจารย์นิเทศก์

รายงานประเมิน	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
1. การเตรียมความพร้อม					
1.1 แผนการจัดการเรียนรู้	4.40	4.00	4.70	4.37	มาก
1.2 สื่อ อุปกรณ์	4.09	3.90	4.70	4.23	มาก
1.3 บุคลิกภาพเหมาะสมกับความเป็นครู	4.59	4.00	5.00	4.53	มากที่สุด

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

2. การจัดการเรียนรู้

2.1 ครูชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน	3.95	4.36	4.50	4.27	มาก
2.2 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้	4.14	4.27	4.80	4.40	มาก
2.3 ใช้วิธีสอนหรือเทคนิคการสอนส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนตามความสามารถ ได้อย่างหลากหลาย	4.00	4.18	4.70	4.29	มาก
2.4 ใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสม การนำบริบทและภูมิปัญญาของท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ได้	3.68	4.04	4.70	4.14	มาก
2.5 มีการวัดผลประเมินผลที่มุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย ครอบคลุมเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้	3.77	3.95	4.60	4.11	มาก
3. ผลการจัดการเรียนรู้					
3.1 ผู้เรียนมีความรู้ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดในแผนการจัดการเรียนรู้	4.00	4.18	4.90	4.36	มาก
3.2 ชิ้นงาน/ผลงานของผู้เรียนสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะที่พึงประสงค์	3.90	4.09	4.80	4.26	มาก

จากตารางที่ 4.4 แสดงการดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนของอาจารย์นิเทศก์ พบว่า การเตรียมความพร้อม ด้านบุคลิกภาพเหมาะสมกับความเป็นครู มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 4.53 รองลงมาคือ การเตรียมความพร้อม ด้านการจัดแผนการเรียนรู้ คือ 4.37 และน้อยที่สุด คือ การจัดการเรียนรู้ ด้านมีการวัดผลประเมินผลที่มุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย ครอบคลุมเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ คือ 4.11 อยู่ในระดับมาก

จากการดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนครูของอาจารย์นิเทศก์ ผู้วิจัยสรุปข้อมูลความคิดเห็นโดยรวมโดยแยกเป็นประเด็น ได้ดังต่อไปนี้

ด้านการเตรียมความพร้อม ครั้งที่ 1

ผู้สอนควรทบทวนเนื้อหาความรู้ที่จะทำการสอนเพิ่มเติม หากิจกรรมสื่อมาเพิ่มเติม เช่น ให้เด็กออกมาชี้ลักษณะภูมิประเทศ เล่นเกม ทายชื่อประเทศกับลักษณะภูมิประเทศ พิจารณาเลือกสื่อมาใช้ให้เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน และปรับปรุงพัฒนาสื่อการสอนให้ดีกว่าเดิม ควรหาสื่อที่บูรณาการกับชุมชนท้องถิ่น หรือยกตัวอย่างสิ่งที่อยู่รอบตัวใกล้ตัวนักเรียน ผู้สอนมีความสามารถสูงบุคลิกภาพเหมาะสมกับความเป็นครู

ด้านการจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 1

ก่อนให้ผู้เรียน ได้ลงมือปฏิบัติควรทำความเข้าใจให้ชัดเจนก่อน/กรณีทำแผนที่ความคิด ในขณะที่ทำกิจกรรมครูควรคิดตามอย่างใกล้ชิดเพื่อให้คำแนะนำ แผนการสอนดีควรเพิ่มเติมการสอนโดยนำบริบทและภูมิ

ปัญหาท้องถิ่นมาบูรณาการ ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนให้มากขึ้น การสรุปเนื้อหา ควรมีการสรุปบนกระดาน ใช้การเขียนหรือบัตรคำ ให้นักเรียนช่วยกันสรุป สรุปเป็น Mind Map เป็นต้น

ด้านผลการเรียนรู้ ครั้งที่ 1

การวัดผลขาด แบบประเมินใบงาน ควรบรรยายละเอียดให้ชัดเจน เด็กเล็กมีสมาธิ มีส่วนร่วมดี แต่ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น

ด้านการเตรียมความพร้อม ครั้งที่ 2

ผู้สอนต้องปรับตัว ใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายมากขึ้น ตามคุณลักษณะของผู้เรียน นอกจากนี้ ยังควรเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ถูกต้องชัดเจน ออกแบบกิจกรรม และเครื่องมือในการวัดและประเมินผล ที่สอดคล้องและหลากหลาย ผู้สอนทำแผนการจัดการเรียนรู้ดีมาก ผู้สอนมีความมั่นใจ เสียงดังฟังชัด

ด้านการจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 2

สร้างการมีส่วนร่วมในห้องเรียนให้มากขึ้น ใช้สายตา ใช้คำถาม เล่าเรื่อง ฯลฯ สามารถจัดกิจกรรม การดำเนินการสอนและจัดสรรเวลาเหมาะสม การอธิบายเนื้อหาเพิ่มเติมทางด้านข้อมูลที่เป็นตัวเลขด้วยเพื่อ เปรียบเทียบกันและการวิเคราะห์กลุ่มแนวโน้ม

ด้านผลการเรียนรู้ ครั้งที่ 2

การให้เด็กบันทึกผ่านการสรุปประเด็นสำคัญและการวิเคราะห์ เด็กมีความตั้งใจ มีส่วนร่วม ในกิจกรรมชั้นเรียนอย่างดี

ด้านการเตรียมความพร้อม ครั้งที่ 3

ผู้สอนมีบุคลิกภาพที่ดีเหมาะกับการเป็นครูทั้งท่าทางกริยาน้ำเสียงการแต่งกายสามารถควบคุมชั้น เรียนและสร้างการมีส่วนร่วมทางการเรียนให้แก่ผู้เรียนได้ดี

ด้านการจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 3

ผู้สอนมีความมั่นใจมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัดสามารถนำคำแนะนำจากการนิเทศครั้งก่อนไปปรับใช้ได้ อย่างดี ออกแบบกิจกรรมได้น่าสนใจ มีการพัฒนาที่ดีขึ้นตามศักยภาพ

ด้านผลการเรียนรู้ ครั้งที่ 3

กิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทำให้ผู้เรียนให้ความร่วมมือดี หากผู้สอนสามารถรักษามาตรฐาน การทำงานและมุ่งมั่นพัฒนาตนเองให้มากยิ่งขึ้น ก็จะสามารถเป็นครูที่ดีในอนาคต

ตารางที่ 4.5 แสดงการดำเนินการนิเทศแผนการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการการนิเทศแบบ เพื่อนช่วยเพื่อน ครูของนักศึกษา(เพื่อนครู)

รายการประเมิน	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4	ครั้งที่ 5	ครั้งที่ 6	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
1.องค์ประกอบของ แผนการจัดการความรู้	4.61	4.54	4.77	4.76	4.80	4.76	4.71	มากที่สุด
2.มาตรฐานการเรียนรู้	4.70	4.74	4.77	4.76	4.86	4.83	4.78	มากที่สุด

3.ตัวชี้วัด	4.83	4.74	4.77	4.80	4.86	4.90	4.82	มากที่สุด
4.สาระสำคัญ	4.48	4.64	4.38	4.60	4.76	4.73	4.60	มากที่สุด
5.จุดประสงค์	4.19	4.30	4.29	4.50	4.63	4.50	4.40	มาก
6.สาระการเรียนรู้	4.51	4.64	4.56	4.56	4.72	4.63	4.60	มากที่สุด
7.กิจกรรมการเรียนรู้ ชั้นนำ ชั้นกิจกรรม ชั้น สรุป	3.87	4.20	4.22	4.36	4.43	4.63	4.29	มาก
8.สื่อการจัดการเรียนรู้ หรือแหล่งเรียนรู้	3.93	3.48	4.32	4.43	4.53	4.67	4.23	มาก
9.การวัดประเมินผลการ เรียนรู้	4.00	4.25	4.29	4.50	4.63	4.67	4.39	มาก
10.การบันทึกหลังการ สอน	4.19	4.22	4.35	4.33	4.63	4.63	4.39	มาก

จากตารางที่ 4.5 แสดงการดำเนินการนิเทศแผนการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการการนิเทศแบบ เพื่อนช่วยเพื่อนครูของนักศึกษา (เพื่อนครู) พบว่า การดำเนินการนิเทศแผนการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการการนิเทศแบบ เพื่อนช่วยเพื่อนครูของนักศึกษา (เพื่อนครู) หัวข้อ ตัวชี้วัดมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 4.82 รองลงมา คือ หัวข้อ มาตรฐานการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.78 และน้อยที่สุดคือหัวข้อ สื่อการจัดการเรียนรู้หรือ แหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.23 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.6 แสดงการดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการการนิเทศแบบ เพื่อนช่วยเพื่อนของนักศึกษา (เพื่อนครู)

รายการประเมิน	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4	ครั้งที่ 5	ครั้งที่ 6	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
1. การเตรียมความพร้อม								
1.1 แผนการจัดการ เรียนรู้	4.36	4.48	4.62	4.75	4.80	4.70	4.62	มากที่สุด
1.2 สื่อ อุปกรณ์	4.10	4.25	4.45	4.70	4.53	4.66	4.45	มาก
1.3 บุคลิกภาพ เหมาะสมกับความเป็น ครู	4.58	4.74	4.74	4.90	4.86	4.83	4.78	มากที่สุด

2. การจัดการเรียนรู้								
2.1 ครูชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน	4.10	4.26	4.20	4.43	4.53	4.56	4.35	มาก
2.2 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้	4.09	4.48	4.38	4.50	4.73	4.80	4.50	มาก
2.3 ใช้วิธีสอนหรือเทคนิคการสอนส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนตามความสามารถได้อย่างหลากหลาย	3.96	4.32	4.35	4.30	4.50	4.70	4.36	มาก
2.4 ใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสม การนำบริบทและภูมิปัญญาของท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ได้	3.90	4.32	4.25	4.56	4.60	4.56	4.37	มาก

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

2.5 มีการวัดผลประเมินผลที่มุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย ครอบคลุมเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้	4.06	4.29	4.35	4.56	4.73	4.60	4.43	มาก
3. ผลการจัดการเรียนรู้								
3.1 ผู้เรียนมีความรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้	4.32	4.45	4.41	4.56	4.73	4.73		

ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ตามที่กำหนดใน แผนการจัดการเรียนรู้							4.53	มากที่สุด
3.2 ชิ้นงาน/ผลงาน ของผู้เรียนสอดคล้องกับ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะที่พึง ประสงค์	4.16	4.45	4.38	4.63	4.70	4.76	4.51	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.6 แสดงการดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนของนักศึกษา (เพื่อนครู) พบว่า การเตรียมความพร้อม ด้านบุคลิกภาพเหมาะสมกับความเป็นครู มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 4.78 รองลงมาคือ การเตรียมความพร้อม ด้านการจัดแผนการเรียนรู้ คือ 4.62 และน้อยที่สุด คือ การจัดการเรียนรู้ ด้านครูชี้แจงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน คือ 4.35 อยู่ในระดับมาก

จากการดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนครูของนักศึกษา(เพื่อนครู) ผู้วิจัยสรุปข้อมูลความคิดเห็นโดยรวมโดยแยกเป็นประเด็น ได้ดังต่อไปนี้

ด้านการเตรียมความพร้อม ครั้งที่ 1

การสอนเรื่องบริหารจัดการเป็นเรื่องที่มีเนื้อหาน่าเบื่อแต่การนำเข้าสู่บทเรียนทำให้นักเรียนสนใจในเรื่องการบริหารจิตและผู้สอนมีการนำเรื่องในชีวิตจริงมาเล่าให้นักเรียนฟังทำให้นักเรียนเกิดความตื่นตัวสนใจในเนื้อหา ผู้สอนมีบุคลิกภาพที่ดีมีการออกเสียงที่ชัดเจนอธิบายเนื้อหาได้ดีด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผู้สอนควรจะมีสื่อที่ใช้ในการเรียนรู้ที่เหมาะสม

ด้านการจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 1

ครูได้อธิบายเนื้อหาได้อย่างถูกต้องทำขั้นตอน ทั้งขั้นนำขั้นกิจกรรมขั้นสรุปซึ่งเป็นการอธิบายเนื้อหาได้ดีพร้อมทั้งยังสอดแทรกเนื้อหาเพิ่มเติมได้เป็นอย่างดี ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนให้มากขึ้นและควรมีเทคนิคที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียน หาสื่อที่บูรณาการกับชุมชนท้องถิ่น ช้อยกตัวอย่างสิ่งที่อยู่รอบตัวใกล้ตัวของนักเรียน

ด้านผลการเรียนรู้ ครั้งที่ 1

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปแต่นักเรียนบางคนยังไม่ร่วมมือในการจัดกิจกรรม (ตกเตือน, หักคะแนน)

ด้านการเตรียมความพร้อม ครั้งที่ 2

ผู้สอนมีบุคลิกภาพที่ดี แต่งกายสุภาพเหมาะสมมีการนำเข้าสู่บทเรียนได้น่าสนใจ มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายมีการออกเสียงในการเรียนการสอนได้ชัดเจน มีการจัดเตรียมแผนการเรียนการสอนอาจมีติดขัดบ้างในการสอน แต่สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดีจะต้องเพิ่มในเรื่องของการคุมชั้นเรียนเล็กน้อยเท่านั้น

ด้านการจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 2

สื่อวีดิทัศน์มีความละเอียดได้มีเวลานานเกินไปอาจทำให้กินเวลาสื่อ Power point ควรมีเนื้อหาเพิ่มมากขึ้น มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ อธิบายเนื้อหาได้เข้าใจง่ายและละเอียด ใช้สื่อในการเรียนการสอน ที่

เหมาะสมกับผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ผู้สอนควรมีเทคนิคในการสอนให้มีความหลากหลาย เพื่อไม่ให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย

ด้านผลการเรียนรู้ ครั้งที่ 2

นักเรียนให้ความร่วมมือดี โดยรวมแล้วดี มีความเข้าใจในบทเรียนและเนื้อหาที่สอน แต่มีนักเรียนบางส่วนไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต้อง ตักเตือนหรือหักคะแนน

ด้านการเตรียมความพร้อม ครั้งที่ 3

ผู้สอนมีบุคลิกภาพที่ดี ออกเสียงได้ชัด สอนได้ครบแต่ขาดสื่ออุปกรณ์ที่มีน้อยเกินไป ควรเน้นสื่อต่าง ๆ ให้มีความหลากหลายมากกว่านี้ คุณชั้นเรียนได้ดี ควรจะเพิ่มกิจกรรมที่หลากหลายให้มากกว่านี้

ครูผู้สอนควรมีการแจ้งวัตถุประสงค์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน เพื่อเป็นการกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้สอนมีบุคลิกภาพที่ดีเสียงดังฟังชัดมีการนำเข้าสู่บทเรียนได้ดี องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ถือว่าครบถ้วนสมบูรณ์และผู้สอนควรมีการจัดการกับระยะเวลาในการสอนให้ดีกว่านี้

ด้านการจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 3

ในการนำเข้าสู่บทเรียนมีการกระตุ้นให้ผู้เรียนด้วยคำถามในการถามเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาในบทเรียน ทำให้เด็กมีความตื่นตัวและกระตือรือร้นในการตอบคำถาม การเข้าสู่เนื้อหาได้มีการใช้สื่อ PowerPoint ในการนำเสนอซึ่งเนื้อหาภายในมีความน่าสนใจ เด็กพากันสนใจในเนื้อหาซึ่งระหว่างการเรียนรู้การสอนมีการสอดแทรกคำถามแก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนไม่เกิดการเบื่อหน่ายและมีการเสริมความรู้จากหนังสือเรียนซึ่งเป็นความรู้ใหม่และมีการสอนร่วมกันถกเถียงเรื่องตราสัญลักษณ์ของธนาคารต่าง ๆ

ด้านผลการเรียนรู้ ครั้งที่ 3

ชั้นสรุปได้มีการทบทวนเนื้อหาทั้งหมดที่เรียนมาด้วยการถามตอบ ซึ่งการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแผนการเรียนการสอน

ด้านการเตรียมความพร้อม ครั้งที่ 4

ครูผู้สอนมีบุคลิกภาพที่ดี ออกเสียงได้ชัดเจน มีสื่อการสอนที่ดึงดูดนักเรียน มีความตั้งใจ ครูอาจจะเพิ่มเทคนิคการสอนในรูปแบบต่าง ๆ เข้ามาใช้ในการสอนด้วย มีพัฒนาการในตัวเอง พุดจาเสียงดังชัดเจน เป็นแผนการสอนที่ดี เน้นปฏิบัติ ผู้สอนสามารถนำเข้าสู่บทเรียนได้น่าสนใจ

ด้านการจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 4

การเรียนการสอนมีบรรยากาศทางการศึกษาดีขึ้นกว่าทุกครั้ง มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา สามารถจัดกิจกรรมให้เป็นขั้นตอนที่ชัดเจน ไม่ซับซ้อน ผู้สอนรู้จักใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้ PowerPoint การควบคุมชั้นเรียนทำได้ดีขึ้น เนื่องจากมีการให้นักเรียนบันทึกจึงทำให้นักเรียนไม่ค่อยเล่นโทรศัพท์ การนำเข้าสู่บทเรียนมีการอธิบายและเชื่อมโยงได้ดี การจัดการเรียนรู้อธิบายได้ชัดเจน และยกตัวอย่างให้นักเรียนเห็นภาพชัดเจน กิจกรรมการสอนควรมีความน่าสนใจ

ด้านผลการเรียนรู้ ครั้งที่ 4

มีการกำหนดจุดประสงค์ตาม K P A ได้ถูกต้อง และมีการวัดผลที่มีความชัดเจนและชัดเจนมากยิ่งขึ้น จากการที่ผู้สอนได้สอนตามแผนการสอนตามจุดประสงค์ ผู้สอนได้เงินเข้าสู่เนื้อหาด้วยการเล่นเกมส์โดยให้

นักเรียนเขียนความหมายของคำว่าเศรษฐกิจพอเพียงตามความเข้าใจเพื่อเป็นการทดสอบความรู้เดิมของนักเรียน จากนั้นครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยสอน PowerPoint จากนั้นมีการเล่นเกมสไลด์โดยสุ่มเลขที่นักเรียนออกมาเล่นเกมแต่ก่อนเล่นเกมมีการนำคลิปวิดีโอเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียงแต่เนื้อหาภายในคลิปวิดีโอมีเนื้อหายากเกินไปเด็ก ม. 1 อาจจะยังไม่เข้าใจ แต่ครูพยายามสอนแทรกเสริมโดยมีการเล่นเกม เพื่อสร้างความเข้าใจแก่นักเรียนมีความสุข สนุกสนาน เฮฮา ถือว่าการสอนประสบความสำเร็จซึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผู้เรียนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ผู้เรียนสามารถ คิดรวบยอดได้องค์ประกอบของแผนดี มีแบบประเมินที่ครบถ้วน

ด้านการเตรียมความพร้อม ครั้งที่ 5

ผู้สอนแต่งกายเหมาะสม มีการเตรียมเนื้อหาการสอนอย่างดี มีเทคนิคการบรรยายที่น่าสนใจ ทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น ในการรับฟังสามารถจัดสรรเวลาการสอนได้ดี แบ่งเวลาในชั้นกิจกรรมได้เหมาะสมส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ใหม่ สามารถวัดความคิดรวบยอดได้ สอนได้ตามวัตถุประสงค์ ผู้สอนปรับปรุงตัวดีขึ้น มีการพูดคุยตอบคำถามกับนักเรียนทำให้บรรยากาศในชั้นเรียนดีขึ้น มีความเหมาะสมเป็นครู

ด้านการจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 5

สามารถแบ่งเวลาในชั้นตอนต่าง ๆ ได้ดี มีการปรับเปลี่ยนเทคนิคการสอนแบบใหม่ ๆ ที่น่าสนใจ แผนการสอนองค์ประกอบครบถ้วนแบบประเมินผลสมบูรณ์ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นตามแผนที่วางไว้ การเขียนจุดประสงค์ KPA มีความชัดเจนมากขึ้น เกณฑ์การประเมินสามารถมองเห็นชัดเจน และสามารถวัดได้ สื่อการสอนที่น่าสนใจมีลูกเล่นเยาะ มีความผิดพลาดบ้างเล็กน้อย เช่น เขียนคำผิด เป็นต้น

ด้านผลการเรียนรู้ ครั้งที่ 5

มีการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ได้ดี มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ด้านการสอน มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอน มีการใช้สื่อเพิ่มมากขึ้น ทำให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนเพิ่มขึ้น

ด้านการเตรียมความพร้อม ครั้งที่ 6

ผู้สอนมีบุคลิกที่ดีเหมาะสมแก่การเป็นครู แต่ก็มีบางครั้งที่ไม่สามารถควบคุมนักเรียนไม่ได้ อินเทอร์เน็ตมาจากสมรรถนะของผู้เรียนที่แตกต่างกัน จึงทำให้ผู้สอนพบปัญหาอุปสรรค นักเรียนมีความกระตือรือร้น ในการสอนมีสมาธิมากยิ่งขึ้นพร้อมทำงานได้สามารถตอบคำถามผู้สอนได้ ผู้สอนมีการเตรียมการสอนดีเด็กให้ความร่วมมือดีสั่งการสอนมีการดึงดูดดี มีการกระตุ้นความสนใจ แผนการจัดการเรียนรู้มีความสมบูรณ์ดีมาก มีองค์ประกอบของแผนครบถ้วน ด้านการสอน มีการพัฒนาขึ้น สามารถนำเข้าสู่บทเรียนด้วยความน่าสนใจ แล้วจำกัดเวลาได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเนื้อหาสาระ มีความมั่นใจในการสอน พัฒนาการสอนดีขึ้น ผู้สอนมีความตรงเวลาและศึกษาเนื้อหาก่อนการสอน และทั้งมีการเพิ่มเทคนิคการสอน ปรับปรุงวิธีการบรรยายให้มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

ด้านการจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 6

มีการจัดการเวลาได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาผู้เรียนเกิดความไม่เบื่อหน่าย สนใจการบรรยายและมีความกระตือรือร้นในการเรียนการสอน การจัดการเรียนรู้ครูอธิบายโดยวิธีการบรรยาย โดยใช้ Power point

การอธิบายเนื้อหาครูอธิบายได้ชัดเจน ยกตัวอย่างได้ดี เข้าใจง่าย การนำเข้าสู่บทเรียนมีความน่าสนใจและสามารถเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนได้ง่ายและเข้าใจ แผนการจัดการเรียนรู้มีความสมบูรณ์ดีมาก มีองค์ประกอบของแผนครบถ้วน ด้านการสอน มีการพัฒนาขึ้น สามารถนำเข้าสู่บทเรียนด้วยความน่าสนใจ แล้วจำกัดเวลาได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเนื้อหาสาระ

ด้านผลการเรียนรู้ ครั้งที่ 6

ผู้เรียนเกิดความรู้ใหม่ เกิดความคิดรวบยอด สามารถสรุปเนื้อหาจากการเรียนได้ ส่งผลให้เกิดการพัฒนาทางด้านความคิด ทักษะความจำ และผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

ส่วนที่ 2 การเปรียบเทียบผลการทดสอบก่อน-หลังเข้ารับการการอบรมนิเทศการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ตามโครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถการจัดการเรียนรู้ สาระสังคมศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูปแบบ โดยกระบวนการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t- test ของผลการทดสอบก่อน-หลังเข้ารับการการอบรมนิเทศการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน

การทดสอบ	จำนวนนักศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า t-test
ก่อนเข้ารับการอบรม	46	5.61	1.145	6.984
หลังเข้ารับการอบรม	46	7.11	1.303	

*มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตารางที่ 4.7 พบว่าผลการหลังเข้ารับการอบรมค่าเฉลี่ยสูงขึ้นหลังจากที่นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู หลักสูตรสาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ได้เข้ารับการอบรม แสดงว่านักศึกษามีความเข้าใจในกระบวนการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนมากขึ้น

ส่วนที่ 3 การศึกษาผลการดำเนินการนิเทศแผนการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน โดยความคิดเห็นที่มีต่อการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน แยกเป็น ครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศ นักศึกษา(เพื่อนครู)ตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ดังนี้

ครูพี่เลี้ยง

ครูพี่เลี้ยงได้ให้ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนจากแบบสอบถาม โดยสรุปความคิดเห็น แยกเป็นรายด้าน ดังนี้

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่มีต่อการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ของครูพี่เลี้ยง

รายการประเมิน	$\bar{x}$	แปลผลความหมาย
ด้านการเตรียมก่อนการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน		
1. ความพร้อมในการดำเนินโครงการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน	4.40	มากที่สุด
2. การอบรมความรู้เรื่องการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน	4.48	มากที่สุด

ด้านกระบวนการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน		
3. ความสามารถในการวิเคราะห์ความต้องการและปัญหาหรือประเด็นที่ต้องการพัฒนาการเรียนรู้	4.33	มากที่สุด
4. ความสามารถวางแผนและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน	4.44	มากที่สุด
5. สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับเพื่อนและเรียนซึ่งจากกันและกัน เพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้	4.62	มากที่สุด
6. กระบวนการนิเทศที่ร่วมมือกันระหว่างเพื่อนช่วยเพื่อนสามารถช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนรู้	4.55	มากที่สุด
7. การสังเกตการสอนของเพื่อนช่วยให้มองเห็นปัญหาการจัดการเรียนรู้	4.69	มากที่สุด
ด้านการให้ข้อมูลย้อนหลัง		
8. คำชี้แนะจากเพื่อนสำหรับการปฏิบัติงานสอนของตนเอง สามารถนำมาพัฒนาให้มีความก้าวหน้าต่อไป	4.66	มากที่สุด
9. การสรุปผล/ข้อคิดเห็นของผู้นิเทศ หลังการสังเกตการณ์สอนช่วยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นและเรียนรู้จากกันและกัน	4.59	มากที่สุด
10. ข้อคิดเห็น/ข้อตกลงร่วมกันหลังการสังเกตการสอนช่วยให้ทราบผลปฏิบัติทั้งกระบวนการ และได้แนวทางในการปรับปรุงการนิเทศต่อไป	4.59	มากที่สุด
11. ช่วงเวลาของการปฏิบัติการนิเทศระหว่างเพื่อนช่วยเพื่อนมีความเหมาะสม	4.50	มากที่สุด

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

12. การนำไปประยุกต์กับการเรียนรู้รายวิชาสังคมศึกษา	4.69	มากที่สุด
รวม	4.55	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.8 พบว่าครูที่เล็งมีความคิดเห็นต่อการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ในภาพรวมอยู่ในระดับ “มากที่สุด” มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.55 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านกระบวนการนิเทศเน้นการสังเกตการสอนของเพื่อนจะช่วยให้มองเห็นปัญหาจากการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.69 รองลงมาได้แก่ ด้านการให้ข้อมูลย้อนหลังอาศัยคำชี้แนะจากเพื่อนสำหรับการปฏิบัติงานสอนของตนเอง สามารถนำมาพัฒนาให้มีความก้าวหน้าต่อไป มีค่าเฉลี่ย 4.66 และสุดท้าย ด้านการเตรียมก่อนการนิเทศ เรื่องการอบรมความรู้เรื่องการนิเทศ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.09

อาจารย์นิเทศก์

อาจารย์นิเทศก์ได้ให้ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน จากแบบสอบถาม โดยสรุปความคิดเห็น แยกเป็นรายด้าน ดังนี้

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่มีต่อการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ของอาจารย์นิเทศก์

รายการประเมิน	$\bar{X}$	แปลผลความหมาย
ด้านการเตรียมก่อนการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน		
1. ความพร้อมในการดำเนินโครงการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน	4.42	มากที่สุด
2. การอบรมความรู้เรื่องการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน	4.50	มากที่สุด
ด้านกระบวนการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน		
3. ความสามารถในการวิเคราะห์ความต้องการและปัญหาหรือประเด็นที่ต้องการพัฒนาการเรียนรู้	4.21	มากที่สุด
4. ความสามารถวางแผนและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน	4.14	มากที่สุด
5. สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับเพื่อนและเรียนซึ่งจากกันและกัน เพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้	4.57	มากที่สุด
6. กระบวนการนิเทศที่ร่วมมือกันระหว่างเพื่อนช่วยเพื่อนสามารถช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนรู้	4.50	มากที่สุด
7. การสังเกตการสอนของเพื่อนช่วยให้มองเห็นปัญหาการจัดการเรียนรู้	4.57	มากที่สุด

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ด้านการให้ข้อมูลย้อนหลัง		
8. คำชี้แนะจากเพื่อนสำหรับการปฏิบัติงานสอนของตนเอง สามารถนำมาพัฒนาให้มีความก้าวหน้าต่อไป	4.71	มากที่สุด
9. การสรุปผล/ข้อคิดเห็นของผู้นิเทศ หลังการสังเกตการณ์สอนช่วยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นและเรียนรู้จากกันและกัน	4.57	มากที่สุด
10. ข้อคิดเห็น/ข้อตกลงร่วมกันหลังการสังเกตการสอนช่วยให้ทราบผลปฏิบัติทั้งกระบวนการ และได้แนวทางในการปรับปรุงการนิเทศต่อไป	4.46	มากที่สุด
11. ช่วงเวลาของการปฏิบัติการนิเทศระหว่างเพื่อนช่วยเพื่อนมีความเหมาะสม	4.21	มากที่สุด
12. การนำไปประยุกต์กับการเรียนรู้รายวิชาสังคมศึกษา	4.64	มากที่สุด
รวม	4.46	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.9 พบว่าอาจารย์นิเทศก์มีความคิดเห็นต่อการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ในภาพรวมอยู่ในระดับ “มากที่สุด” มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.46 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการให้ข้อมูลย้อนหลังอาศัย คำชี้แนะจากเพื่อนสำหรับการปฏิบัติงานสอนของตนเอง สามารถนำมาพัฒนาให้มีความก้าวหน้าต่อไป มีค่าเฉลี่ย 4.71 รองลงมาได้แก่ ด้านกระบวนการนิเทศ สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับเพื่อนและเรียนซึ่งจากกันและกันเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และการสังเกตการสอนของเพื่อนช่วยให้มองเห็นปัญหาการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.57 เท่ากัน สุดท้าย ด้านการเตรียมก่อนการนิเทศ เรื่องการอบรมความรู้เรื่อง การนิเทศ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.50

นักศึกษา (เพื่อนครู)

นักศึกษา (เพื่อนครู) ได้ให้ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน จากแบบสอบถาม โดยสรุปความคิดเห็น แยกเป็นรายด้าน ดังนี้

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นที่มีต่อการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ของนักศึกษา(เพื่อนครู)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	แปลผลความหมาย
ด้านการเตรียมก่อนการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน		
1. ความพร้อมในการดำเนินโครงการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน	4.29	มากที่สุด
2. การอบรมความรู้เรื่องการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน	4.59	มากที่สุด

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ด้านกระบวนการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน		
3. ความสามารถในการวิเคราะห์ความต้องการและปัญหาหรือประเด็นที่ต้องการพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.44	มากที่สุด
4. ความสามารถวางแผนและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพของนักเรียน	4.44	มากที่สุด
5. สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับเพื่อนและเรียนซึ่งจากกันและกัน เพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้	4.56	มากที่สุด
6. กระบวนการนิเทศที่ร่วมมือกันระหว่างเพื่อนช่วยเพื่อนสามารถช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนรู้	4.44	มากที่สุด
7. การสังเกตการสอนของเพื่อนช่วยให้มองเห็นปัญหาการจัดการเรียนรู้	4.62	มากที่สุด
ด้านการให้ข้อมูลย้อนหลัง		
8. คำชี้แนะจากเพื่อนสำหรับการปฏิบัติงานสอนของตนเอง สามารถนำมาพัฒนาให้มีความก้าวหน้าต่อไป	4.70	มากที่สุด

9. การสรุปผล/ข้อคิดเห็นของผู้นิเทศ หลังการสังเกตการณ์สอนช่วยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นและเรียนรู้จากกันและกัน	4.66	มากที่สุด
10. ข้อคิดเห็น/ข้อตกลงร่วมกันหลังการสังเกตการณ์สอน ช่วยให้ทราบผลปฏิบัติทั้งกระบวนการ และได้แนวทางในการปรับปรุงการนิเทศต่อไป	4.40	มากที่สุด
11. ช่วงเวลาของการปฏิบัติการนิเทศระหว่างเพื่อนช่วยเพื่อนมีความเหมาะสม	4.42	มากที่สุด
12. การนำไปประยุกต์กับการเรียนรู้รายวิชาสังคมศึกษา	4.61	มากที่สุด
รวม	4.51	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.10 พบว่านักศึกษา (เพื่อนครู) มีความคิดเห็นต่อการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ในภาพรวม อยู่ในระดับ “มากที่สุด” มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.51 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการให้ข้อมูลย้อนหลังอาศัยคำชี้แนะจากเพื่อนสำหรับการปฏิบัติงานสอนของตนเองที่สามารถนำมาพัฒนาให้มีความก้าวหน้าต่อไปต่อไป มีค่าเฉลี่ย 4.70 รองลงมาได้แก่ ด้านกระบวนการนิเทศ การสังเกตการณ์สอนของเพื่อนช่วยให้มองเห็นปัญหาการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.62 สุดท้าย ด้านการเตรียมก่อนการนิเทศ เรื่องการอบรมความรู้เรื่องการนิเทศ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.59

จากผลการศึกษาทั้งหมดที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 3 ส่วนจากความคิดเห็นของผู้นิเทศได้แก่ อาจารย์ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษา (เพื่อนครู) ในการดำเนินการนิเทศตามกระบวนการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนนั้น สามารถสรุปได้ว่า การนิเทศในแต่ละครั้งทำให้ได้เห็นวิธีการ และเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจ แตกต่างจากที่เคยปฏิบัติอยู่ รวมถึง ร่วมกันคิดหาแนวทางปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจัดการเรียนรู้ ออกแบบผลลัพธ์ที่ต้องการวัด พร้อมทั้ง ร่วมกันวิเคราะห์ปัจจัยและสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่ส่งผลต่อการเรียนของนักเรียน เข้ามามีส่วนช่วยให้เกิดการพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างเพื่อนครู อาจารย์ ผู้นิเทศ และครูพี่เลี้ยง คอยช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาอย่างเป็นกันเอง ร่วมกันแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ เลือกร่างที่ ดี ๆ เหมาะสมกับคาบเรียนในแต่ละคาบที่สังเกตการสอนมาใช้ หลังจากนั้นเมื่อได้ข้อมูลย้อนกลับแล้ว นำข้อมูลที่ได้นั้น หาข้อสรุปผลการสังเกต การสอน การให้การช่วยเหลือ ให้ คำแนะนำที่ดีแก่กัน ในการแก้ปัญหาและพัฒนาาร่วมกันเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป ครูผู้สอน ส่วนใหญ่ มีความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้และการนิเทศการสอนมากกว่าเดิมสามารถ ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือแก่เพื่อนครูได้เป็นอย่างดี ทำให้สามารถพัฒนาความสามารถการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสังคมศึกษาโดยอาศัยกระบวนการนิเทศติดตามแบบเพื่อนช่วยเพื่อน อีกทั้งยังสามารถศึกษาและเปรียบเทียบพัฒนาการ การจัดการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษาของนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ที่ผ่านกระบวนการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน โดยอาศัยรูปแบบการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสังคมศึกษา ที่มีต่อการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน และสามารถนำไปต่อยอดและพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ ขั้นตอน การรับมือกับการแก้ปัญหาตามกระบวนการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนได้ต่อไปในอนาคต

